

Lo Somatení

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Reus Dimecres 17 de Mars de 1897

Núm. 3.219

Any XII

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Administració y Redacció

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, 7 (PORXOS)

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora. En Barcelona, litografía Mallofré, plassa Sant Jaume, 4. No's retornan los originals encara que no's publicuin.

GRANS CRIADERS DE GEPS AMERICANS EN HISPANO-AMERICANS

Montmeló, Parets, Montornés y Moncada

25 hectàrees de Plantacions

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

Propietaris viticultors, proveïdors dels principals Centres, comarcas agrícoles, viviers oficials y particulars del Estranger, Península y Balears; premiats ab gran diploma de mèrit en lo Concurs vitícola de Badalona de 1892. Representació en totes las provin-

Demanis lo Catàlech General núm. 9 de 1896-1897.

Empelts.—Barbats.—Estacas.—Seleccions perfectas.—Autenticitat garantidas.—Pera telegramas: ANTON DELMAS, Barcelona

V. Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL Ponent, 61, Barcelona

SUB DIRECCIÓ Mar, 46, Valencia

REPRESENTANT EN LA PROVINCIA DE TARRAGONA Pere Fabregas, carrer S. Joan, 28 primer.—Reus.

SE REPRATA
TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y LOS LABORABLES A PEU TICIO.
NOVAS FOTOGRAFIAS EN COLORES.
OPER tots LOS DIUMENGES.
Passaig de Mata, 12, REUS
Dias de despaig tots los festius.

TORRES. FOTOGRAFO

reminiscencia de nostres antichs trajos, com un recort de las antigas glorias catalanas y aragonesas, sens que pugam confondre ab los gorros frigs per ser aquestos més curts y més semblants als gorros catalans.

Las gorras catalanas servían y encara serveixen de visera pera evitar los raigs y la calor del sol, pera deposit de cartas y altres documents, y pera guardarhi la petaca, paper de fumar, escura-dents y altres objectes.

Lo color de la gorra catalana afavoreix l'aspecte dels guerrers, la figura dels joves y la elegancia de las personas que no sían morenas, á las que ls hi van molt bé las negras y moradas.

Las gorras catalanas, en sa combinació ab la cara, semblan indicar que es porta la bandera gualda y roja, que es lo distintiu del penó espanyol, representant, no un camp de rosellas com diuen los castellans, quan hi ha moltes de plegadas, sino un emblema de la antiga patria catalana, una mena de distinció que aquesta tenia y té adoptada pera ls seus fills.

Los que miran ab prevenció l'us de dita gorra, no comprenen que ab ella realisavan los catalans la fixesa de la moda, la eliminació, parcial al menos, dels capritxos actuals, d'aquestos capritxos de kepís, de boy-nas, d'antigas catxuras y de la varietat de bolets y sombreros de copa més cars que la gorra catalana.

JOAQUIM MANEL DE MONER Y DE SISCAR.

Lo de Creta

En la Cambra francesa, desde molt avans de comensar la sessió d'ahir estavan las tribunas de la Cambra dels diputats plenas de públich, á fi de presenciar los debats sobre ls assumptos de Creta.

M. Globet explaná sa anunciada interpelació.

Recordá l'orador que en 1876, un Gabinet presidit per M. de Freycinet se negá á avenirse ab las potencias que tractavan d'imposarse á Grecia y que aquella conducta fou aplaudida unánimement, per entendre que representava lo compliment d'un deber nacional.

Censurá l'orador enérgicament la conducta de las grans potencias que han presenciat impassibles las matansas de cristians en compte d'adoptar una acció resolta contra Turquia.

Acaba confiant en que Fransa en unió de Russia s'abstindrán al menos de canonejar á Grecia.

Lo ministre de Negocis Extranjers manifesta que sens la acció de las grans potencias no s'hauria vist Grecia representada á Creta per lo coronel Vassos, pero que ha arribat lo moment de desembarcar novas forssas de las escuadras extranjeras pera establir inme-

diament la administració autonómica en aquella isla.

Mr. Hannotaux assegura que todas las potencias estan d'acort en aquest punt, pero Fransa reserva sa adheSSIó á la decisió de las potencias en quant se refereix á altres detalls.

Telegrames

Durant lo dia se sentí en aquesta ciutat un vivíssim foch de fuselleria y canó.

En la ciutat de Kisano se produhiren varis incendis.

Ahir al matí continuava l'canoneig.

Los consuls han demanat als almirants de las escuadras estranjeras que desembarquin en lo port de Hieracleion, pera mantenir l'ordre seriament amena-sat en aquell port.

Una nota de la Agencia Havas se fa carrech d'un document publicat per la Legació de Grecia á París, negant fundament á la aserció de que l'comodor helénich á Creta no comunicés als insurrectes cretenses las intimacions dels almirants de las escuadras estranjeras.

La nota diu que ls citats documents no han sigut comunicats á la Cancillería.

The Times Daynesfs publica un despaig de la Canea anunciant que ls consuls extranjers han rebut ordre de distribuir per lo territori de Creta la proclama de las grans potencias oferint lo régimen autonómich á la isla.

Comunican de Londres que en las primeras horas de la tarde no havian lograt encara las grans potencias posarse d'acort.

Los últims partes diuen que las grans potencias convenen en principi en lo bloqueig marítim y ocupació territorial de la isla per forssas mixtas.

Faltan encara acordar importants detalls aprop de la execució d'aquestas midas.

De un moment á altre se rebrá en lo Foreign Office la resposta dels altres Guberns á las proposas que d'acort ab lord Salisbury formularen los embaixadors á Londres.

Comunican de Viena que las tropas turcas de Creta s'están concentrant en determinadas plassas de la costa pera mantindre la soberania del Sullá en la isla pero sens intervenir en la obra de pacificació de la mateixa, á fi d'evitar tot topament ab los grechs y dei-

SECCIÓ DOCTRINAL

La gorra catalana

Aquesta pessa de vestir es sens dubte d'us molt antich á Catalunya, creyent nosaltres que s'introduhí en aquesta regió ab motiu de la expedició de catalans y aragonesos á Constantinopla y altres punts d'Orient en lo sigle XVIII, la usavan los nobles catalans dins de sos casals, perque se'n conservava alguna en las casas aristocráticas. Després anà minvant son us, no sens quedar pagesos que las usavan vermellas y netas los dias de festa, moradas los vells y negras los que duyan dol. Avuy hi ha poca gent que las conservi, semblant que la gorra catalana ha passat de moda.

La gorra catalana no hauria de desaparèixer, perque es com un distintiu del poble catalá, es com una

xant en llibertat d'acció a las potencias pera 'l restabliment del ordre en tota la isla.

S' afirma que en virtut de las promesas fetas per las potencias a Turquia, los cónsuls residents a La Canea han acordat dirigir una proclama-circular als cretenses recomenantlosi que s' atenguin al réjimen de la autonomia.

Aixó no obstant, los insurrectes continúan sa campanya contra 'ls turchs.

A Atenas s' ha publicat un telégrama de La Canea dihent que 'ls cónsuls han disposat las mateixas midas que a Candamo pera salvar los 4.000 mussulmans sitiats per los insurrectes a Spinalonga.

De Larissa telegrafian que s' han concentrat 18.000 turchs a Elassoua, ademés d' haver sigut reforçadas las tropas en l' Epiro.

Lo govern grec ha disposat la movilizació general de las classes cridades a las filas, propositantse formar batallons ab sos cuadros complets y un número limitat, com en temps de guerra.

Compta ademés ab un contingent d' uns 5.000 homes no exercitats en lo maneig de las armas y dels quals no pot disposar fias que estiguin instruhits, lo que requereix algún temps.

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS

del dia 16 de Mars de 1896

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroides	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m.	764	77	0.0	3.7	Ras	
3 t.	765	74				

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NOVOIS can	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m.	Sol. 26	5	10	O. S.	Cumul. 0.4	0.4
3 t.	Sombra 17		4			

«La Publicidad» de Barcelona, de qui'l govern (ella mateixa ho diu) no'n pot duptar com a patriòtera, escriu ahir un sueltó tan rastret contra 'ls catalanistas y «La Renaixensa», que ni que li haguessin obligat com allavors de la qüestió dels subalterns pera poder sortir democràcia y de la llibertat no fa pas molts dias demanava al govern ab tota la sans facon que per cada carlí que s' aixequés a la montanya n' agafés un de ciutat, diu en son sueltó, que las ideas de llibertat que sustentava «La Renaixensa» únicament eran dignas de pèndres com a cosa festiva; «La Publicidad» nos ha demostrat molt aviat tenir un estómac de prou cabuda pera digerir tota classe d' escrits, ab tal calculé que li podian reportar algun benefici material, siente (possemho en castellá) lo que está succehint a nostres bons companys barcelonins, no per lo disgust que 'ls hi rehorta, que en ella no hi hem de buscar cap classe de sentiment humanitari, sino perque 'ls hi dona una importancia que no tenim ni may haurian tingut.

Las simpatias que la persecució dels catalanistas han despertat en lo cor dels catalans, han fet despertar en lo del colega la enveja ab tota la seva repugnancia, y d' aqui que mogut per aquesta passió, vingúes ahir en aquella forma pera nosaltres y pera molts de sos lectors asquerosa.

Compadimha a «La Publicidad»; mirém en ella al periódich sense ideals, que no més busca 'l perro chico del jornalero y deixém que s' desfogui, que xerri tant com vulgui en los presents moments; pero que tinga present que a tot porch li arriba son Sant Martí y que lo del colega no es lluny.

La sessió de magnetisme é himnolisme que ahir a la nit donà en la nova sala del Café de París lo «Barón de Carleodopol» se vegé molt concorreguda, essent vistos ab agrado los difícils experiments que presentá.

Com no tenim més espay pera ocuparnos de dita sessió, hem de fer punt final.

Si'n dona alguna altra, que creyém que sí, procurarem donarne compte d' una manera més detallada.

«El Nacional» de Madrid, que es com si diguessim la bugadera, no rentant res, del partit conservador, que en tot entén, en tot baladreja y com a valent no hi ha qui l' aventatji, nos adelantan los telégramas, que en son número d' ahir publica un article contra 'ls catalanistas anomenant de *cobarde papelucho* a «La Renaixensa» y demanant que se la castigui severament.

Es de fer notar que 'ls *Cizes* y *Quijotes* de «El Nacional», al escriurer son article, sabian que «La Renaixensa» no s' publicava y que sos redactors malament podian defensarse.

Aixó proba la noblesa del citat diari madrileny millor que tot lo que nosaltres podriam dir avuy, ignorant, com ignorém, lo contingut del article.

En lo número de demà ja dirém a aquest nou *guapo* lo que s' mereix.

Hem tingut curiositat de volguer veure las Asseadoras para comunas, posadas en venta en lo magatzém de ferreteria que 'ls senyors Marimón y Vernis teuen establerta en la casa número 38 del arrabal de Santa Anna.

Lo referit article com expressa lo títol, per sa gran utilitat, ve a convertir les comunas, sempre molestas quan se troban al interior de las casas, en llochs asseats y per lo tant inodoros y exents dels inconvenients que las emanacions produheixen.

Son assientos de comuna aplicables a dits llochs d' una fusta bonica y pulimentada ab son corresponent tap adherit al mateix per una apropiada frondisa. Lo tap té per pom una balda que posa en moviment unas gomassas que uneixen las duas pessas herméticament, no donant pas als gassos que s' desprenen dels depòsits dels excrements.

La aplicació de dits aparatos es molt a propòsit per nostra localitat, que, com molts, aprofitan dita materia per adop de las terras, lo que obliga a tenirla depositada, venint a ser las comunas (en general parlant) uns vehiculs de pestilencia per las casas, lo que s' evita ab la aplicació de 'as asseadoras objecte del present.

Lo mateix sistema está adoptat en unas comunas portátiles especie de tamborets, cual presencia en cualsevol de las pessas de la casa no causa 'l menor fastich, sent per lo tant útil pera malalts y fins pera tenirlo usualment a la alcova, reemplasant las tauletas de nit.

No tenim cap inconvenient en assegurar que las asseadoras que expendeixen los senyors Marimón y Vernis han de tenir gran acceptació en nostra localitat per ser cosa útil pera la curiositat y demés circumstancias que han de tenir los referits llochs excusats.

Si s' reuneixen sufficient número de senyors registradors, aquesta nit celebrará sessió de primera convocatoria nostre Excm. Ajuntament.

que no s' troban en nostra ciutat los Investigadors de la contribució industrial y que tampoch es cert que 's tingui acordat la fetxa en que s' girará la visita.

Los industrials poden estar del tot tranquils, que nosaltres, quan sigui hora, ja 'ls donarem d' avis que avuy los té tan anguniosos.

Ho dihem així, perque sabem podém fiar en la paraula del digne cavaller D. Jeroni Florez, Delegat d' Hisenda, qui en las francas y lleals declaracions que tingué a bé fernes y nos repetí ahir mateix a Tarragona, no permeterá que s' vexi a cap contribuyent y donará lloch a que ab temps s' anuncihi la visita pera que 'ls industrials se posin dins la llei.

Tot lo que s' parla, donchs, ab respecte a la contribució industrial es sense fonament; y com de tribulacions y de disgustos ja'n passém prou ab las dos guerros, la revolta dels carlistas y la persecució que arabs' emprén contra nosaltres, los catalanistas, procurém no aumentar lo número de nostras penas.

Sembla que hi ha 'l propòsit entre 'ls bons catalans d' aquesta ciutat, de secundar lo moviment iniciat per los escolars catalanistas de Barcelona, de posarse la roja barretina, com se feu quan la protesta contra l' article 15 del Códich civil espanyol.

Molt celebrariam que aquesta noticia s' confirmés, puig una ciutat tan catalana com la nostra ha de ferse seva la causa de nostres bons y fermes companys barcelonins.

En un telégrama de nostre apreciat colega *La Vanguardia* llegim, que per indisposició del advocat senyor Ferrer y Codina, ha sigut suspesa la vista que havia de tenir lloch en la sala del Tribunal Suprém, del recurs presentat per nostre bon company en Joseph Ximeno Planas contra la sentencia dictada per la Audiencia de Barcelona a la querella que 'l Sr. Ferrer y Codina seguí contra 'l Sr. Ximeno y Planas.

La vista ha sigut senyalada pera 'l dia 13 d' Abril. Pera aqueix dir desitjém la més completa absolució a nostre company.

La creació d' un teatre municipal, que sia a Barcelona lo que 'l teatre Espanyol a Madrid, está en vias d' ésser un fet.

L' Hospital de la Santa Creu cedirá lo teatre Principal al Ajuntament a cambi d' un augment de la sub-

venció que percibeix, fins fixarla en 25.000 pessetas.

Sembla que l' Ajuntament no pensa explotar directament dit teatre, sino arrendarlo a qui presenti millors cuadros de companyia en las condiciones que s' determinarán.

Lo jove y llorejat escultor D. Anton Parera, autor del grupo «Gerona», ha guanyat per oposició la plassa de professor de modelat de la escola de Bellas Arts de Barcelona.

Felicitem sincerament a en Parera per son triomf, que correspón a lo que esperavém de son talent, y creyém que sa presencia en aquella Escola, pot donar noble impuls als estudis qual especialitat tindrà a son càrrech.

Comunican de Saragossa que a Bubierca, poble de la comarca de Ateca, s' enfonzà la casa del exdiputat provincial D. Gonzalo de Liria.

En los primers moments acudiren al lloch del succés multitud de vehins pera prestar aussili, resultant inútils tots los esforços fets pera salvar a las personas, que quedavan enterradas.

Han mort en la catástrofe la esposa y una filla de 8 anys del exdiputat provincial.

Ademés n' han resultat variats de feridas. Se deu l' enderrocamet a la construcció de dotze habitacions interiors, qual obra nova no ha resistit lo pes de la antiga.

La casa ha quedat casi tota en runas. Las personas que han mort se trobavan dormint en lo moment d' enfonzarse.

Lo Sr. Gonzalo Liria se trobava en lo poble de Gracenas, per qual motiu no fou víctima de la catástrofe.

Lo vehinat se troba afligit per aquest trist succés que ha costat la vida a personas molt estimadas en tota la comarca.

Una persona respectable de Calanda, que figura en lo partit lliberal, ha dit que s' tenia alhi noticia del aixecament projectat per los carlistas per haverho manifestat després d' un apat un ex-comandant carlista.

Opina que si s' formalisés l' aixecament, lo Baix Aragón donaría un gran contingent al carlisme, perque la miseria y la fam causa estragos en aquella regió.

obligats a fugir para posarse en salvo los liberales d' aquell país.

Llegim en *La Verdad* de Barcelona:

«Segons *La Correspondencia de España*, la moneda de vint duros resulta molt hermosa y encara mes per lo revés que per l' indret.

Aixó será que han comensat a enviar exemplars als periódichs.

Confirmarem lo bombo de *La Correspondencia* en quantne rebém un exemplar.

Si no 'l rebém, dirém que la moneda de vint duros es un bunyol per lo indret, per lo revés y per lo Reverter.»

Lo Comitè de Catalunya pera la Exposició Universal de Bruselas de 1897 ó sia lo Institut Agrícola de Sant Isidro domiciliat a Barcelona y carrer Portaferrisa, número 21, nos ha remittit una circular en la que extracta alguns articles del Reglament que regerá pera dit Certamen.

Cridém la atenció de tots los expositors sobre dita circular poguent dirigir-se las sollicituds d' admissió a dita associació.

Tenim la satisfacció de manifestar a nostra apreciat colega *La Actualidad* de Valls, qui s' queixa de no rebre nostre periódich, que la falta no es deguda a la nostre Administració, puig cada dia s' deposita en lo correu.

L' empresari de la Plassa de Toros de Tarragona ha posat en nostre coneixement que 'l dia 18 del vinent Abril tindrà lloch en dita plassa una corrida de bohuets a càrrech de las senyoretas toreras y que pera 'l dia 9 de Maig, hi haurá una gran corrida, en la que hi torejarán los coneguts primers espasas Mezantini y Algabeño.

Segons nota que se'ns ha facilitat per la Administració de Consums, lo recandat ahir per varias especies puja a 699.72 pessetas.

Avuy a la nit en la societat «El Círculo» hi donará una sessió de magnetisme é hipnotisme lo «Barón de Carleodopol».

Lo governador civil de Teruel diu en un despatx oficial que "l capità de la guardia civil de Castellote li comunica que confirmantse confidencias rebudas anticipadament, se li han presentat al alcalde de Cuevas del Cañar, sollicitant indult, deu dels individus que figuraban en la partida d' Armengol.

Los presentats han entregat á dit alcalde sis escopetas dos fusells y un sabre. Han sigut posats á disposició del Juljat.

Armengol, que pernoctá ahir sol en Castillo de Olocal, es activament perseguit.

Se diu que altres dos individus de la partida se presentarán avuy á las autoritats de Teruel.

Catalunya

BARCELONA. 15 Mars de 1897.

Senyor Director de Lo SOMATENT:

Apreciat company: Verdaderament sento la denuncia que han suferit nostres dignes companys de causa *La Renaixensa* y *Lo Regionalista*, més si orgullós de la suspensió de la publicació de dits periódichs puig que aixó resulta un acte molt important pera nostra causa y ha fet despertar y bategar los cors de molts de nostres companys que molt temps feya estavan entregats á un somni espantós y durader.

Com deya en mon telégrama, orgullosos podríam estar de que á nostra publicació li toqués lo torn de ser suspesa y aixis successivament tots los demés periódichs que defensen nostres nobles ideals y resultaria, tot en conjunt, un acte digne de la colla de la nostra *plorada villa* centralisadora.

Pere demá al matí, está organizada una gran manifestació en favor de nostres colegas la *La Renaixensa* y *Lo Regionalista* en virtut de la suspensió dictada per nostras autoritats.

Aquesta manifestació será portada á cap per los estudiants de varias facultats y portarán tots la típica barretina catalana.

L' entusiasme de tots es extraordinari y crech resultarà un acte important.

Los salons de «La Lliga de Catalunya» tot lo dia están plens de bons companys, essent comentats ab deliri los actes portats á cap per nostres governants.

Ahir va ser expulsat del local de la Lliga de Catalunya, un dels redactors d' un *popular* diari Universal.

Procuraré de posarlos en coneixement de tot lo que passi en nostra capital.

Aquesta tarde la policia buscava ab molt d' interés al digne president del Centre Escolar Catalanista Sr. Ripoll y a las vuyt de la vetlla ha sigut cridat per lo Sr. Governador en son despaig.

A las onze de la nit ha sigut cridat en lo despaig de nostra autoritat gubernativa lo President de la Unió Catalanista nostre amic en Anton Sunyol.

Hi ha molt d' entusiasme entre ls estudiants pera assistir á la manifestació que tindrà lloch demá al matí.

Alguns d' ells ja han sortit avuy al carrer ab nostra típica senyera, la barretina catalana.

A última hora ls salons de la Lliga de Catalunya estavan plens de gom á gom regnant entre tots un entusiasme difícil de descriure y lo que demostra que encara dura l' caliu d' aquells nobles antepassats que per res reculavan y que sempre estavan á disposició de sacrificarho tot en deber de nostra patria Catalunya.

De vosté affon. y amich.

Lo Corresponsal.

VARIETATS

Maladició

DEL LLIBRE DE LEÓN BERTHANT, «VEILLÉES D' ARMES»

Vosaltres que encenéu sens meditar fomentant al ensemps guerra funesta, si un poch de dignitat humana us resta y quan severament deuen's jutjar!

Feu el valent jovent assassinar y los guerrers més braus de noble testa, si á tots aquells sérs morts la paga ls resta áquan sa gloria deurá donchs arribar?

Quan serán grans els fills dels desgraciats vigorosos y bells, quan las hassanyas recordarán dels pares y enterrats gloria ls será ls recorts de sas campanyas, mes las mares dels sérs assassinats us malehirán del fons de sas entranyas!

Un peix gros

Pel Senat y pel Congrés ó al Prado prenent lo sol, veurén algún feligrés portant cara de mussol que al moment sabrea qui és.

Es Senadó ó diputat ó general de la tropa, se passeja tot tibet y va sempre que un lo topa ab trach y tarot de copa.

Sempre dú finíssims guants traje de lo mes selecte, los dits dú plens de brillants perque aixis diu que l' subjecte al poble fa mes respecte.

Jo ho crech també aixis mateix y es precís que així ho creguen, per aixó tan bé s' vesteix, si la roba descenten lo demés, qué val? ¿diuen?

Joseph Aladern.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 15 de Mars de 1897

Narxements

Anton Post Juncosa, de Joan y Verónica.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Francisca Calbó Francesch, 72 anys, carrer Santa Agna, 24.

Matadero Públich

Bestiars sacrificats pera l' consum en lo dia d' ahir

Classe	Nº	Kilos. Grams	Satisfet Pts. Gts.
Bous			
Badellas			
Bens	44	634'400	126'88
Cabrits	2	6'	1'20
Tócinos	8	444'500	97'79
			225'87
Desputillas de bestiar de llana y pel			11'25

Total adeudo 237'12

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy. — Sant Patrici.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de S. Joan Batista (Providencia)

Continua l' Mes de Sant Joseph, quals exercicis se celebrarán durant la Missa de las 8.

Parroquia de la Purissima Sanch

Continua lo mes de Sant Joseph que s' diu tots los dias de feyna á dos cuarts de 8 y á las 8 en los festius, durant la santa missa.

Sant de demá. — Sant Gabriels.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 14

De Bergen y Almeria en 19 dias vapor noruech «Sevilla», ab 9.000 k. bacallá ais senyors Boada germans y D. A. Mas y March, consignat als senyors Boada germans.

De Barcelona en 6 horas vapor «Velo», de 4 toneladas, ab lastre, consignat á D. J. Mallol.

Despatzadas

Cap.

Entradas del dia 15

De Bilbao y Valencia en 26 dias vapor «Cabo San Sebastián» de 1.213 ts., ab 1.748 feixos de ferro, 565 paquets id. 42 barras id. y 49 fuells id. á J. Bonet, una caixa de ferro á las Obras del port, 1 sardo palma á J. Ferraté, 1 caixa llistons á V. Bonet, 11 cascos buyt á Joseph Ban, 100 sachs sulfet y 90 brarils sulfat de coure á la ordre, 2 bocoyes de ví á Soler y Fenech, 16 caixas chocolate á Alemany y Gil, 484 caixas llauna á J. Vilella y C., 50 bocoyes de ví á la ordre y 209 cascos buyt á Ferrer y Mary, consignat á don Marián Peres.

Despatzadas

Pera Valencia vapor «Velo», ab lastre.

Pera Marsella y escalas vapor «Cabo San Sebastián», cual carga detallarem demá.

Pera Christiania y escalas vapor «Sevilla», havent embarcat de Mayner Plá y C. 5 botas de ví, de Carey germans y C. 1/2 id. y de Boada germans 1/4 id.

BARCOS A LA CARGA

Dimecres 17

Pera Génova v. Jativa, admet carga pera New-York. Sos consignataris D. A. Mas y March.

Dijous 18

Pera Pasajes y escalas vapor «Asturias». Sos consignataris senyors Fills de B. Lopez.

Pera Bilbao y escalas vapor «Cabo Creux». Son consignatari D. Marián Peres.

Divendres 19

Pera Valencia vapor «Cervantes». Son agent D. Joseph M. Ricomá.

BOLS DE REUS

Cotisations realitzadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior.	73'81	Fransas.	
Exterior.	76'60	Cubas vellas.	93'81
Colonial.		Cubas novas.	94'75
Noms.	93'85	Aduanas.	94'75
Obligacions Almansa.	79'40	Oblig. 3 0/0 Fransas.	84'37
		PARIS (seguents)	
Exterior.	59'65	Norts.	
Paris.	98'30	Londres.	82'25

Nota de las operaciones de Bolsa que 'ns ha facilitat l' agent D. Joaquim Sociats representant en aquesta plassa de la casa de Barcelona J. Marsans Rof.

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	63'80	Fransas	17'10
Exterior	76'60	Orenses	
Amortisable	76'	Cubas 1886	93'75
Aduanas	94'85	Cubas 1890	78'75
Norts	22'75	Obs. 6 0/0 Fransa	92'
Exterior París	59'62	Obs. 3 0/0	51'37
París	28'10	Londres	82'25

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per os corredors de comers D. Joan V. llés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduvi.

Londres	90 d/100	00'00	diner	8 d/100	00'00
París	8 d/100	00'00	Marsella	00'00	

ACCIONS

Gas Reusense.	010	010	010
Industrial Harinera.		850	0
Banch de Reus.		600	0
Manufacturera de Algodon.	75	500	0
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		190	0
		415	

ANUNCIS PARTICULARS

AVIS

En un dels Arrabals més centrals d' aquesta ciutat, hi ha una pastisseria molt acreditada para vendre. Pera mes informes dirigirse en aquesta imprenta.

TELEGRAMAS

Madrid 16.

L' «Heraldo» acaba de rebre un telegrama de Manilla que conté las següents noticias:

Lo batalló número 14, arribá á Salitrán per las Lomas de San Nicolás.

Trobá en lo camí á alguns grupos enemichs, que fugiren á la vista de las tropas.

La columna destrubí algunas casas de molions de Hisenda, de Imus.

Los soldados ferits de la divisió Lachambre adelantan en sa curació.

Se estableixen grans diposits de provisions á Salitrán y Mantrulapán, y s' aseguran las comunicaciones telegraficas entre totas las columnas.

Lo Sr. Matsix acompaña á las tropas en l' atach de Imus.

Telegrafia de la Habana que la columna mansada per lo general Jiménez Castellano realisa una important operació en lo Camagtey.

Sortiren ditas forsas lo dia 4 de Puerto Principe, á ahont regressaren quatre dias després, havent tingut multitud de topaments.

La columna Jiménez Castilla va batre y dispersá als rebeldes molts vegadas, prenentlos hi las posiciones que ocupavan.

De nostra part resultaren las següents baixas. Lo tinent de milicia D. Manuel Rojo, mort, y ademés tingerem també tres soldats morts.

Resultaren ferits: lo primer tinent del regiment de Tarragona, D. Esteve Perez López; lo primer tinent del batalló de Puerto Rico, D. Manel Suarez Garcia; lo primer tinent de cavalleria del Hernán Cortés, don Manel Bretón Fajardo.

Tingué ademés la columna, 29 de tropa ferits, y moriren 20 cavalls.

Los rebeldes tingeren gran número de baixas. Ademés abandoná l' enemich en lo camp 80 cavalls morts.

Imp. de C. Ferrando. — Plassa de la Constitució,

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera
8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova)
12:11 t. mercancías, segunda y tercera.
1:57 t. correo (per Vilanova)

De Barcelona á Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
9:46 m. (per Vilanova).
1:58 t. per id.
7:33 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes)

De Reus á Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:10 t. — 7:49 y 9:37 nit.

De Mora á Reus

4:21 m. — 8:00 m. — 12:00 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus á Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 2:1 — 7:01 t.

De Tarragona á Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

LO SOMATENT

Diari regionalista d' avisos y noticias

Preus de suscripció

Punts de suscripció

En Reus, un mes.
En provinciás trimestre.
Extranjer y Ultramar.
Anuncis, a preus convencionals.

En la Administració d' aquest diari y en las principals librerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, Litografía Mallofré, plassa Sant Jaume, 3.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

TELEGRAMAS

Madrid 16.
L' afiliació s' obre de repte un telegrama de Mani...
Lo detall número 14 arriba á Salina per las 10...
Toda en lo camí á alguns grups enemichs, que...
L' columna destruy á alguns casars de molins de...
Las solistas fortis de la divisió Lacombré adelantan...
Se estableixen grans dipòsits de provisions á Salin...
L' y Muntanyans y a assegurar las comunicaciones...
Lo Sr. Masia recompra á las tropas en l' asch...
Telegrafia de la Habana que en columna mandada...
per lo general Jimenez Castellan realisa una impor...
tant operació en lo Camagüey.
Sortiran ditas forces lo dia 4 de Puerto Principe á...
esport representaran quatre dies després, havent tingut...
multitud de topografes.
Las columnas Jimenez Castellan y Batte y dispersa...
las rebeldes molins vegades, presentant los positions...
que comparezan.
De nostra part resultan las següents baixas.
Lo tinent de batalló D. Manuel Rijo, mort y dos...
más heridos, també tres solistas morts.
Resultan ferits lo primer tinent del regiment de...
Tarragona, D. Estève Ferrer López; lo primer tinent...
del batalló de Puerto Rico, D. Manuel Guerau Garcia;...
lo primer tinent de cavallería del Herón Cortés, don...
Manel Herón Lajardo.
Tingué además la columna, 20 de tropa ferita y...
morts 20 cavalls.
Los rebeldes llugueron gran número de baixas.
Además abandonó l' armón en lo camp 30 cavalls...
morts.

Table with 2 columns: Pesetas, Punt. Values: 1, 3.50, 7.

Moviment del port de Tarragona
Entradas del dia 14
De Bremen y Almeria en 19 dies vapor noroche...
de Sevilla, de 9.000 t. boquilla als vapors Borda gar...
mans y D. A. Mas y March, conegut als vapors Borda...
de germane.
De Barcelona en 6 horas vapor «Vejox» de 4 tones...
lades, en lastre, conegut á D. J. Molló.
Deputats
Cap.
Entradas del dia 15
De Bilbao y Valencia en 28 dies vapor «Capo San...
Sebastián» de 1.218 t. en 1.748 tones de leny, 225...
pagats id. 43 barres id. y 48 talls id. á J. Bonet,
una caixa de leny á las Ombas del port, 1 talle de leny...
á J. Ferrer, 1 caixa batons á V. Bonet, 11 caixes...
puyá á Joseph Bon, 100 anochs anochs y 90 barres an...
lat de coura á la orde, 2 bocoyas de vi á Soler y 14...
nach, 16 caixes chocolate á Alemanya y Gil, 124 ca...
zas llauna á J. Vilella y O. J. 50 bocoyas de vi á la or...
dre y 200 caixes puyá á Ferrer y Mayá, conegut á...
don Maríán Ferrer.
Deputats
Para Valencia vapor «Vejox» en lastre.
Para Marsella y escalar vapor «Capo San Sebas...
tián», onst carga detallada demá.

El Governador civil de Teruel...
oficial que el capítol de la...
comunicar que continúan...
topeamiento, se le ha...
del Centre, solicitado...
figuraban en la partida...
Los presentados han...
De id. ab la correspondencia...
(per Picamoixons y descend...
De Madrid y Zaragoza...
De Lleyda y Huesca...
NOTA: Los correos para...
na lo 7 y 21 de Novembre...
corrent any. Los de Cuba...
lo 7, 17 y 27 de cada mes...
Altra.—Deu tenirse present...
conduheixen tropas de refor...
creo.

SORTIDAS
Para Barcelona á las 5:00 m.
Para id. á las 2:00 t.
Para Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Para id. id. id. (per ideni) á las 2:00 t.
Para Tarragona, directe á las 7:00 n.
Para Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrasas y...
sas líneas á las 8:00 m.
Para Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascong...
das, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las...
1:00 t.
Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.
NOTA. A la correspondencia dirigida á Teruel, An...
da'ucia y Extremadura, que s' deposita en los bussons...
després de la sortida del correo de Madrid, se li donará...
sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril económic de Reus a Salou
Servey de trens que regirá desde l' 1 dia 1 de Octu...
bre de 1896.
Sortidas de Reus: 4:10; 9:06 matí; 2:32 y 5:43 tarde...
Sortidas de Salou: 4:56; 10:46 matí; 5:10 tarde...
y 7 nit.
Las horas se regixen per lo meridia de Madrid.

Algunos d' ellas ja han sortit avuy el carrer de nostra...
tipica senyera, la barretina catalana.
A última hora de la sessió de la lliga de Catalunys...
estavan plans de romá rom regent entre tots un en...
tinentament difícil de descurar y lo que demostra que...
encara dura l' delia d' aquella nobla entesada que...
per res recobran y que sempre estavan á disposició...
de accionarlos tot en defect de nostra patria Catalunya.
De vosté s' honra y ampla.
Lo Correspondent.

VARIEDATS
Maldició
Del llibre de Edo Berrant, «Valladas d' Armas»
Vostres que encara sense meditar...
tomant el escorpió guerra injusta...
si un poch de dignitat humana us resta...
y quan severament havent a justar...
Pen el yalent jovent assassinat...
y los guerreros más braves de n' d' les...
si á tota aquella sera morta la para l' resta...
pagan as gloriá deus donchs ambrats...
Quan serán grans els fills dels desgraciats...
vigorosos y belis, quan las heranyas...
teorgerán dels pares ya enterrats...
gloriá, la serà, la recorta de sas campanyas...
mes las mares dels sérs assassinats...
un malpitar del foc de sas entranyas!